

Dénes Leó polgármester elvtárs közgyűlési jelentése

Pénzügyi egyensúly, takarékoság, a városi üzemek fejlesztése, a közellátás hiányainak és munka nélküliség leküzdése

a város vezetőségének vezető elvei

Dénes Leó polgármesternek a legutóbbi közgyűlésen felolvasott jelentése átfogó képet nyújt a város negyedévi fejlődéséről. Előjárójában megállapítja, hogy a reális községpolitika kötelessége teszi elsősorban a városi háztartás költségvetési és pénzügyi egyensúlyának biztosítását. Az idei sulyos aszálykár, az átvonuló júliusi jég-eső és orkányszerű vihar ugyanis termésünk nagy részét elpusztította. Ez nemcsak az élelem és ipari nyersanyag hiányának mutatkozik csupán, hanem az adóbevételeknek is jelentős csökkenést okoz. Mindezt a legszigorúbb takarékoság keresz-tülvitelét követeli mind morális, mindpedig a tényleges takarékos-ság terén, — amit a város vezetősége el is határozott. Ennek érde-keiben mindent elkövet a polgár-mester és a város vezetősége, hogy a bevételeket fokozza, mégpedig a meglevő üzemek racionalizálásával és hasznosító közüzemek szerve-zésével. Ugyanakkor minden erő-vel fel akarják számolni a város két nagy problémáját: a munkanél-küliséget és a drágaságot — bár ez nem tartozik a szorosan vett község-politikai feladatokhoz.

Elemi károk és a segítség

A bevetett területből 40 ezer ka-tasztrális holdat vert el a jég, — állapítja meg a polgármesteri je-lentés. Ezen a területen 80—100 százalékos volt a jégkár. Az idei szokatlan nagy szárazság követke-zésében ezenfelül még állagosan 50 százalékos aszálykár is keletkezett a mezőgazdaságban. Az 1947—48. évi költségvetésben egyébként a mezőgazdaság fejlesztésére biztosí-tott 150 ezer forintot hitelkeret felosztása a mezőgazdasági szak-bizottság javaslata alapján megtör-tént. Ebből 24 ezer forintot fordí-tanak gyümölcsfatelepitési akcióra, a többi pedig a mintagazdaságok létszámának emelésére és támo-gatására, valamint tájékoztatási és irányítási célokra.

Laktanyák ügye

A jelenlegi lakáshiány idején fontos kérdés a szegedi laktanyák ügye. A három laktanyaépületben a háborús események következté-ben sulyos rongálódások keletkez-tek, de a város egyelőre ezeket nem tudja megjavíttatni, annál is inkább, mert ezeket az épületeket csak 1950 szeptemberéig kapta meg, így nem érdemes nagyobb befekté-tést áldozni rá. Most mindegyik laktanyában 50—60 család lakik. A laktanyák telőszervezetében azon-ban olyan sulyos rongálódások vannak, hogy ezeket feltétlenül minél előbb meg kell javítani.

Városi üzemek együtt-működése

A polgármesteri jelentésnek az üzemekről szóló részéből ki kell emelnünk, hogy a közlekedési üzem az elmúlt negyedévben a tár-sasokszivállalattal együtt jelentős haszonnal dolgozott. Az üzem négy autóbusszal öt útvonalon benyolít le forgalmat, átlagos napi 330 utassal. A bevétel többletet a gőz-fürdő használatátlanul fontos új-jáépítési munkálatainak fedezésére használták fel. Itt jelenleg a női oldali újjáépítést végzik, amelynek befejezésével a gőzfürdő teljes üzemmel megindul. A szénszükség-leket már biztosították.

A város gazdasági élete szem-pontjából igen hasznos szerződést kötöttek a MESZ-szel, amelynek ér-telmében előnyös feltételekkel ad-ták bérbe számára a közyágóhid-bacon-vágásra alkalmas helyisé-geit.

A közellátásban nem voltak nagyobb zavarok

Közellátási vonalon a kenyér-ellátás 88 ezer ellátatlan részére zavartalan volt. A zsiradékellátás folytatlagossá tétele érdekében a közellátási minisztériumban jártak el, ahonnan rövidesen rendszeres havi ellátmányt kap Szeged. Nem volt fennakadás a cukor-, hus-és tejellátás terén sem. Gondoskodás történt a téli tüzelőszükséglet be-szerzésére is. Az elmúlt negyed-évben 1711 vagon tűzifa érkezett

a város területére. Tétre 1700 va-gon hazai tűzifa kiutalását helyez-ték kilátásba, ezenkívül 2200 va-gon jugoszláv tűzifát kapunk.

A burgonyacellátás terén, amint ismeretes, nehézségek mutatkoztak nagyobb mennyiségű burgonya téli tárolását tervezte a város közellá-tása és erre vonatkozóan hitelt is igényeltek a Gazdasági Főtanács-tól. A 300 ezer forint hitelt kiuta-lása októberben meg is történt.

A pénzügy és a munkanélküliség

A pénzügyi ügyosztály munkájá-nak egyik legfontosabb részét teszi ki a közmunkákra való gondosko-dás. Eddig 647 közmunkást tudtak alkalmazni és erre az ügyosztály 367 ezer forintot tudott biztosítani. Meg kell említenünk, hogy amíg a város a napszámosszámlára ha-vonta még 1947 májusában csak 116.200 forintot fizetett, addig ezek a napszámosszámlák szeptember hónapban már 560 ezer forint-ra emelkedtek, amely rendkívül su-lyosbitotta a háztartás helyzetét. Ezenkívül a munkanélküliek száma októberben 5187-re emelkedett. A női munkanélkülieken a háziipari foglalkoztatás felállításával akarnak segíteni. Erre vonatkozóan tárgya-lások folynak.

Zenekonzeratórium és a színház

Kulturális vonatkozásban emlí-tésre méltó esemény a zenekon-zeratórium államotitására ke-resztülvitele, amely 18 főnyi tanári karával megkezdte működését. A színház államotitásával kapcsola-tos szerződés is elkészült. Érde-kes adat, hogy a Somogyi-könyvtár napi átlagos olvasó száma 68. Ilyen nagylétszámú olvasója 1934 óta nem volt a könyvtárnak, amely egyébként az elmúlt negyedévben 386 kötet könyvet és folyóirattal gyarapodott.

Új hivatal

Új hivattalal is gazdagodott a város az elmúlt időszakban. Fel-állították ugyanis a statisztikai hi-vatalt, amely nyomban meg is kezdte az adatgyűjtést mintegy harmincféle ágazatban. Nagyered-mény a ruzsajzási közigazgatási kirendeltség felállításának belügy-miniszeri jóváhagyása, amely az MKP állandó sürgetésére és a pol-gármester közbenjárására történt meg a tanyai lakosság érdekeinek szem előtt tartásával. Már megin-dultak a lengyelkápólnai közigazga-tási kirendeltség létesítésének elő-munkálatai.

Jelentős városrendészeti munkák

A városfejlesztés, csinosítás, új-jáépítés terén is szorgos munka folyt. Befejezték a tiz vagon teher-bírsu szállítóhajó építését. A Fa-ragó-utcai munkásbérház a har-madik emeletig készült el. Több iskolán végeztek javításokat, a gyermekkorházban átalakításokat. Ugyancsak több helyen javították meg a kövezetet a városban, vala-mint az aszfaltburkolatot. A kül-városokban nyílt árkokat tisztított-ak. Még most is igen sok azonban a tető- és üvegkár, mert az anyag-és pénzhiány miatt vontatták a javítási munkálatok. A nyári nagy szárazság idején az Aigner-télepen új árlezi kutat fúrtak. Az újszegedi ligetben levő kut vizhozamát pe-dig percnként 160 literről 260 literre emelték, a kertészeti telep kutját pedig 50 literről 480 li-terre, az újszegedi járványkór-házét és a fehértórpellei székháti iskola kutját is közel hatszoro-sára. A hidépítésnél a régi hidnak az új mederpillér helyén levő ron-csai házikészletben kiemelték, ezenkívül két megmaradt ívszerke-zetét szétszedték, az artéri pillér-nek és a két hidfőnek felső részét lebontották. Az új mederpillér alap-ját képező vasbetonszerkezet súly-lyesztőszekrényre, keszonja is elké-szült és alsó éle jelenleg 7—8 méter mélyen van. A munkálatok tervszerűen folynak. Az alépitmé-nyi munkák jövő februárra, a vas-szerkezet és pályaszervezet teljes egészében pedig előreláthatóan

1948 decemberére készül el.

Egészségügyi téren a nyári gyer-mekparalízisjárvány okozott nagy gondot. Az óvodákat éppen ezért be is zárták. Egyébként három gyári napközi otthon és öt bölcsőde mű-ködött. A népjóléti minisztériumtól kapott egészségügyi vándorautó igen hasznos munkát végzett és 768 személynek nyújtott orvosi se-gítséget.

Legyünk résen

A polgármesteri jelentés adatai biztató képet nyújtanak. Figyel-meztet jelentésében Dénes Leó pol-gármester arra, hogy a város köz-igazgatásában segíteni kell a poli-tikai és gazdasági bástyák megerő-sítését, amelyen megtörik a reakció minden mesterkedése. Ilyen erős

bástya — mondja — a most kez-deményezett jugoszláv közeledés is, amely városunk szempontjából kü-lönös jelentőségű.

A reakció még él a lelkekben — hangsúlyozza a jelentés. — Iga-zolják ezt a legutóbb lezajlott or-szágyűlési választásokon a Pfeif-fer-part szegedi eredményei, vala-mint az amerikai imperialista ag-gresszorok jelentkezése. Résen kell lennünk, kilenc állam kommunista pártjainak varsói találkozása me-mentő a demokrácia erőinek össze-fogására.

Hisszük, hogy ebben a szellem-ben a város vezetősége Dénes Leó polgármesterrel az élen a három-éves terv útján megteremtí a sze-gedi dolgozók boldogulását.

Paragrafus és demokrácia

A közszolgálati cikkek engedély nélküli kivitele az országból 10 évig terjedhető fegyházbüntetéssel jár. Ez a rendelkezés arra értendő, ha valaki az ország közellátási érdekét a cselekmé-nyével — tehát olyan mennyiséget visz ki, amely a közellá-tási egyensúlyhelyzetet felborítaná. Kisebb esetekben, minden enyhítő szakasz alkalmazásával legalább 6 havi börtönbüntetés jár.

Egy egyszerű munkásember munkadíj fejében néhány kiló cukrot kapott. Mivel felesége szülés előtt állt és nem volt ba-bakelengyjük, kevés kis cukrával elindult a falujából Románia felé azzal, hogy a cukor árérté babakelengyét szerezzen az új-szülöttnek. Még a falu határát el se érte, elfogták és őrizetbe vették, ahol előadta, miért akart a határon átmenni. Törvé-nyeink szerint büncselekményt követett el, amiért büntetés jár.

A napokban került sor a tárgyalásra. Az eljáró államügyész aki a vádat képviselte, tudta, hogy ezért a büncselekményért legalább 6 havi börtönbüntetés járna, amit mindenképpen sok-nak talált. Visszakérte tehát az ügy iratát és felterjesztést inté-zett az igazságügyminiszterhez vádelejtés kieszközlése végett, mert az a cukormennyiség, amit át akart vinni, az ország gaz-dasági életében jelentéktelen mennyiség és a kiszabandó bünte-tés nem áll arányban a vádlott bűnösségi fokával és a bün-cselekmény súlyával.

A törvényszék büntetőtanácsa örömmel és megnyugvással fogadta az indítványt és az iratokat visszaadta.

Sokan talán nem találják az ügyet jelentősnek, pedig a demo-krácia szemüvegén nézve nagy hordereje van az iratok vissza-kérésének. Ugyanis sokszor hivatkoznak arra, hogy a régi tör-vényekkel nehéz az igazságszolgáltatás demokratizálása. Ez a kis példa élesen bizonyítja, hogy a merev törvényszakaszok igenis hajlíthatók. Itt szociális szempontok figyelembevételével kérte vissza az ügyész az ügydarabot, tehát amint látjuk, jó-indulattal minden törvényszakasz beilleszthető a demokráciába. Sőt tovább megyünk, úgy az államügyészség, mint a főállam-ügyészség vezetője a legnagyobb örömmel vette tudomásul dr. Vadász István államügyész intézkedését.

Sokszor a társadalmi fejlődés megelőzi a jogot

A szegedi tudományegyetem jogi karán nagyszámu érdek-lődő jelenlétében tartotta pénte-ken magántanári próbaelőadá-sát dr. Vass Tibor elvtárs ügy-véd. Dr. Martonyi János dékan ismertette az új magántanár munkásságát és megemlékezett róla, hogy számos tudományos kitüntetés ellenére is, baloldali magatartása miatt, Vass Tibort a mult igazságtalan rendszere megakadályozta magántanári ké-pesítésének elnyerését.

Martonyi dékan bevezető sza-vai után «A jog társadalmi funk-ciója» címmel tartotta meg elő-adását dr. Vass Tibor. Hangsu-lyozta, hogy kutatásait mindig a történelmi materializmus dia-lektikus módszereivel végezte és ennek szemléletén keresztül igen

érdekés képet nyújtotta a jog és a társadalmi fejlődés kapcsolatá-nak. Rámutatott arra, hogy sok-szor a társadalmi fejlődés meg-előzi a jogot. Ez történt a föld-reform terén is, amely forra-dalmi jogváltozás, mert a leg-radikálisabban szembehelyezke-dik az eddig fenálló jogrenddel. Ugyanakkor gazdasági és társa-dalmi vonatkozásban is mélyre-ható változást jelentett ennek jo-gi végrehajtása. Ugyanezen az uton halad ipari vonatkozásban az államotitás.

— A jog forradalmasíthatja nemcsak önmagát, hanem a gaz-dasági, társadalmi helyzetet is. Előrehaladt a helyesség irányá-ban: az osztályharc kiküszöbö-lésére irányuló osztálytalan tár-sadalom felé. Fontos feladat a jogi kultúra szélesítése. Minél szélesebb körben sikerül a hely-es jogra rámutatni, annál többet feltünk nemcsak a jog, ha-nem az egész társadalom érde-keiben, — fejezte be nagy érdeklődéssel kísért előadását dr. Vass elvtárs.

Jelentkezzen

az az egyén, aki felfedte előttem a névtelen levélíró-kat Kocsis Józsefné és Ka-nyó Pál, Lomnici-ú. 41. sz. alatti lakosok személyében. Megjutalmazom.

Intézményesen kell biztosítani a kézműiparosság megélhetését

A magyar kézműiparosság, mely-nek legalább 95 százaléka demo-kratikus és szociális felfogásu, nagy része nem vett részt az elmúlt háborús évek hadipari termelésé-ben. Ez a kézműiparosság ma is nehéz helyzetben van, mert alig történik intézkedés, amely anyagi-lag megerősítene.

Az IPOK vasárnap Szegeden me-gyei nagygyűlést tart, amelyen a kormányzat is képviselteti magát. Az aktuális iparosproblémákról be-szélnek, rendeleteket magyaráznak és panasznapot tartanak. Kíván-csiak vagyunk azonban, hogy mi-lyen bejelentések történnek az ipa-rosság megsegítése érdekében.

Kovács Béla, a KISOSz országos elnöke, országgyűlési képviselő már kétféle is felszólalt az országgyű-lésben a kézműiparosság érdeké-ben. Beszédeiben rámutatott a kéz-műiparosság végtelen nyomorára. Foglalkozott az állami és közületi megrendelésekkel. Addig, amíg

a nagyipar minden vonatkozás-ban bőségesen el van látva ál-lami, közületi és magánrendelé-ssekkel, ugyanakkor a kézműipa-rosság 85—90 százaléka megren-delés és anyaghiány miatt a min-dennapi kenyerét sem képes meg-keresni.

Intézményesen kellene biztosítani, hogy a munka nélkül álló kézmű-iparosság az állami, közületi és városi munkákból minden körülmények között részesüljön.

Meg kellene határozni mindazon közszolgáltatásokat, amelyek kifeje-zetten a kisiparosság, illetve a kisiparosság körébe tartozó kéz-műiparosság számára volna fen-tartandó.

Kovács Béla interpellációjában elmondotta, hogy a nagytőkeérde-keltség vállalatai nagyszögű és kedvezményes állami pénzügyi tá-mogatásban részesülnek, ezzel szemben a több mint 200.000 kéz-műiparos még filléres kölcsönhöz sem juthat.

A magyar kézműiparosságnak fel-tétlen szüksége van a kisipari hitelek azonnali megindítására és folyósítására, az eredeti ren-deletől eltérően olyképpen, hogy kétféle hitel biztosíttassék szá-mára. Rövidebb időtartamra ter-melési hitel és egy hosszabb időtartamra, csökkentett kamatok mellett, beruházási hitel.

A munkanélküliség és hitelforrá-sok intézményes biztosításán felül követelte Kovács Béla, hogy az Anyag-és Árhivatalnál végre olyan rendet teremtsenek, hogy a kéz-műiparosság megfelelő anyaghoz jusson.

A kézműiparosság tulajd. ígéretet kapott és tulajd. a beváltatlan váltókötelezettség. A magyar kéz-műiparosságnak már az országgyű-lésben képviselője van Kovács Béla KISOSz országos elnök személyé-ben, aki nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy a kormány-zatot felvilágosítsa. Nem érdeke-sek az olyan értekezletek, amilye-neket Szegeden is tartanak. Kovács Béla elmondta már a panaszokat, a segítés bejelentését a kézmű-iparosság várja. Az iparosításá-dom megunta, hogy alkalomról al-kalomra megengedik, hogy kisírja magát, de nem segítenek rajta. Itt a legvégső idő, a hároméves terv kezdetén, hogy a kézműiparosság mai helyzetéből felemelkedhessen. Olyan határozott intézkedésekre van szükség, amely megnyugtatta a kétségbeesés előtt álló dolgozó magyar kézműiparosságot.

DOLGOZÓK BERLETE I. 2.
Október 27-án, hétfőn 7 órakor

Egerek és emberek

DOLGOZÓK BERLETE II. 2.
November 3-án, hétfőn 7 órakor

Egerek és emberek

segéek előjegyezhető és válthatók
DÉLMAGYARORSZÁG
kiadóhivatalában hétfőnkor 8—3-ig